

जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर

संचलित

डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2022

इयत्ता - 6 वी

परीक्षा क्र. -

--	--	--	--	--	--

दिनांक - 4 / 9 / 2022

गुण - 100

वेळ - 1 तास

विद्यार्थ्यांना सूचना :-

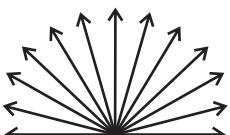
- उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
 - सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास दोन गुण आहे.
 - प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
 - त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
 - एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
 - उत्तर लिहिण्याची योग्य पद्धती उदा.
- प्रश्न 1. ----- शरीरातील सर्वांत मोठी ग्रंथी आहे.
1. स्वादुपिंड	2. थायरॉक्सिन	3. यकृत	4. लालोत्पादक ग्रंथी
उत्तर : 1. ○	2. ○	3. ●	4. ○
- घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
 - निगेटिव्ह गुण पद्धती लागू नाही.

इ. - 6 वी

- प्र. 1 ----- हा दिवस जगभर ‘ओज़ोन संरक्षण दिन’ म्हणून मानला जातो.
----- is celebrated as ‘Ozone Protection Day’
1. 14 एप्रिल [14th of April] 2. 16 सप्टेंबर [16th of September]
3. 12 डिसेंबर [12th of December] 4. 16 जानेवारी [16th of January]
- प्र. 2 ----- हा वायू आग विघ्नवण्यासाठी वापरात येणाऱ्या अग्निशामक नळकांड्यांमध्ये भरलेला असतो.
----- is filled in fire extinguishers to control the fire.
1. नायट्रोजन [Nitrogen] 2. ऑक्सिजन [Oxygen]
3. कार्बन डायऑक्साईड [Carbon dioxide] 4. हेलियम [Helium]
- प्र. 3 सजीव ज्या लहान-लहान घटकांनी बनलेले असतात त्यांना ----- म्हणतात.
Living things are made of small units called -----
1. अवयव [Organ] 2. पेशी [Cells]
3. केंद्रक [Nucleus] 4. सूक्ष्मजीव [Microorganisms]
- प्र. 4 स्वतःचे अन्न स्वतः तयार करण्याच्या वनस्पतींच्या प्रक्रियेला ----- म्हणतात.
The process in which plants can synthesise their food is called as -----
1. उत्सर्जन [Excretion] 2. चेतनाक्षमता [Stimuli]
3. प्रकाश संश्लेषण [Photosynthesis] 4. प्रजनन [Reproduction]

- प्र. 5 बेडूक, सॅलमेंडर, टोड हे प्राणी कोणत्या गटात वर्गीकृत केले जातात ?
Frog, Salamander, Toad are classified as -----
1. भूचर [Terrestrial] 2. जलचर [aquatic] 3. उभयचर [amphibious] 4. खेचर [Aerial]
- प्र. 6 खालीलपैकी कोणती पोषण पद्धती वनस्पतीमध्ये आढळत नाही ?
Which of the following mode of Nutrition is not followed by plants?
1. स्वयंपोषी [Autotrophic] 2. परपोषी [Heterotrophic]
3. कीटकभक्षी [Insectivorous] 4. मांसाहारी [Carnivorous]
- प्र. 7 आपत्ती व्यवस्थापनासाठी खालीलपैकी कोणत्या क्रमांकावर संपर्क साधण्यात यावा.
Which one of the following numbers should be dialed to contact disaster management cell:
1. 100 2. 101 3. 102 4. 108
- प्र. 8 अचानक उद्भवणाऱ्या संकटामुळे ----- हानी होते.
A sudden event that causes large scale damage to -----
1. जीवित [Life] 2. आर्थिक [Property]
3. सामाजिक [Social] 4. वरील सर्व [All of the above]
- प्र. 9 मी तुमचा ताप मोजतो आणि तापमापीत असतो. ओळखा पाहू मी कोण ?
I am found in the thermometer, I measure your temperature. Who am I?
1. पाणी [Water] 2. स्पिरिट [Spirit] 3. आयोडीन [Iodine] 4. पारा [Mercury]
- प्र. 10 कापराच्या वड्या असलेली डबी उघडली की लगेच कापराचा वास येतो व असे ----- या क्रियेमुळे होते.
Because of ----- on opening a box of camphor, its smell spreads all around us.
1. उत्कलन [Boiling] 2. विलयन [Metting]
3. संधनन [Condensation] 4. संप्लवन [Sublimation]
- प्र. 11 खालील पैकी कोणता धागा हा 'कृत्रिम रेशीम' म्हणून ओळखले जाते.
----- of the following is known as synthetic silk.
1. नायलॉन [Nylon] 2. टेरेलिन [Terylene]
3. रेयॉन [Rayon] 4. अॅक्रिलिक [Acrylic]
- प्र. 12 रबराला कठीणपणा आणण्यासाठी त्यामध्ये ----- मिसळावे लागते.
----- is mixed in the rubber to give hardness to it.
1. कार्बन [Carbon] 2. सल्फर/गंधक [Sulphur]
3. फॉस्फोरस [Phosphorus] 4. अल्यूमिनियम [Aluminium]
- प्र. 13 लाभदायक सूक्ष्मजीवांना '-----' म्हणतात.
Useful micro organisms are called -----
1. प्रोबायोटिक [Probiotic] 2. अजैविक [Abiotic] 3. जैविक [Biotic] 4. अंटीबायोटिक [Antibiotic]
- प्र. 14 अनेमिया (पांडुरोग) हा आजार ----- च्या कमतरतेमुळे होतो.
Anaemia is caused by a deficiency of the mineral -----
1. लोह [Iron] 2. कॅल्शियम [Calcium] 3. आयोडीन [Iodine] 4. पोटॉशियम [Potassium]
- प्र. 15 आपल्या शरीराचे तापमान नेहमी -----⁰ सेल्सियसच्या जवळपास कायम राहते.
Our body temperature usually remains constant at approximately -----
1. 30⁰ 2. 25⁰ 3. 37⁰ 4. 40⁰
- प्र. 16 मानवी शरीरातील सर्वात लांब आणि मजबूत हाड ----- मध्ये असते.
The longest and strongest bone is present in the ----- of the human body.
1. हातामध्ये [Forelimbs] 2. मांडीमध्ये [Thigh] 3. कानामध्ये [Ear] 4. कवटीमध्ये [Skull]

- प्र. 17 घड्याळाचा मिनिट काटा बरोबर ६० मिनिटांत एक फेरी पूर्ण करतो. या गतीला ‘----- = ’ असे म्हणतात. **इ. - 6 वी**
 The minute hand of a clock completes one round in exactly 60 minutes. Such motion is called as -----
 1. वर्तुळाकार गती [Circular Motion] 2. यादृच्छिक गती [Random Motion]
 3. नियतकालिक गती [Periodic Motion] 4. एकरेषिय गती [Linear Motion]
- प्र. 18 खालीलपैकी कोणते उदाहरण हे यादृच्छिक गतीचे उदाहरण आहे.
 Which one of the following is an example of Random motion.
 1. पृथ्वीचे सूर्यभोवती फिरणे [Movement of Earth around Sun]
 2. सतारीची छेडलेली तार [The plucked string of a Sitar]
 3. छताला टांगलेला पंखा [Movement of a ceiling fan]
 4. आकाशातून भक्ष्याचा शोध घेणारी घार [The Kite looking for its prey]
- प्र. 19 गुरुत्वाकर्षणाचा शोध खालील पैकी कोणी लावला ?
 Which of the following scientist discovered gravitation.
 1. डॉ. सी.व्ही. रामन [Dr. C.V. Raman] 2. सर आयझॅक न्यूटन [Sir Issac Newton]
 3. अल्बर्ट आइनस्टाईन [Albert Eienstien] 4. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम [A.P.J. Abdul Kalam]
- प्र. 20 खालीलपैकी एक हे स्थितिक विद्युत बलाचे उदाहरण आहे; ते ओळखा.
 Which of the following is an one example of electrostatic force.
 1. प्लॉस्टिकचा कंगवा केसावर घासून कागदाच्या कपट्याजवळ नेला असता कागद कंगव्याकडे आकर्षित होतात
 [After rubbing a plastic comb on hair it attracts the paper pieces]
 2. लोखंडी खिळा चुंबकाजवळ नेल्यास तो चुंबकाला चिकटतो
 [Iron nail gets attracted towards magnet]
 3. झाडावरील फळ जमिनीवर पडणे
 [A fruit falls on the ground]
 4. यापैकी नाही
 [None of the above]
- प्र. 21 ----- हा सर्व उर्जाचा प्रमुख स्रोत आहे.
 ----- is an ultimate source of energy.
 1. चंद्र [Moon] 2. सूर्य [Sun]
 3. जीवाशम [Fossils] 4. अणूउर्जा [Atomic energy]
- प्र. 22 धवनीची तीव्रता ----- मध्ये मोजतात.
 The intensity of sound is measured in ----- unit.
 1. डेसीमिटर [Decimeter] 2. डेसिबल [Decibel]
 3. अॅम्पियर [Ampere] 4. वॅट्स [Watts]
- प्र. 23 खालील पैकी कोणत्या ग्रहाला एकही उपग्रह नाही ?
 Which of the following planets doesn't have moon?
 1. शुक्र [Venus] 2. पृथ्वी [Earth]
 3. मंगळ [Mars] 4. शनी [Saturn]
- प्र. 24 तोंडातील लाळेत ----- नावाचे विकर असते.
 Saliva in mouth contains ----- enzyme.
 1. माल्टोज [Maltose] 2. टायलिन [Ptyalin]
 3. पेप्सिन [Pepsin] 4. म्यूकस [Mucous]

- प्र. 25 सूर्याच्या पृष्ठभागाचे तापमान सुमारे ----- $^{\circ}\text{C}$ इतके असते.
Surface temperature of Sun is around ----- $^{\circ}\text{C}$
1. 1000°C 2. 1500°C 3. 3.600°C 4. 4.6000°C
- प्र. 26 खालीलपैकी कोणत्या रोगाची लस उपलब्ध नाही ?
Which vaccine is not available yet?
1. क्षयरोग [T.B.] 2. कोविड – 19 [Covid - 19]
3. सर्दी [Cold] 4. पोलिओ [Polio]
- प्र. 27 5 G मध्ये G म्हणजे काय ?
What is meant by 'G' in 5 G ?
1. Generation 2. Genius 3. Great 4. Guest
- प्र. 28 वीज बचतीच्या दृष्टिने कोणते विद्युत दिवे वापरणे आवश्यक आहे ?
Which lamp should be used to save electricity?
1. CFL दिवे [CFL Lamp] 2. LED दिवे [LED Lamp]
3. टंगस्टन लॅम्प [Tungston Lamp] 4. सोडिअम वेपर लॅम्प [Sodium Vapor Lamp]
- प्र. 29 पुणे येथील आयुका (IUCAA) या संस्थेमध्ये कोणत्या विषयाचे संशोधन केले जाते ?
In the Institute IUCAA at Pune, there is the research study about the subject -----
1. भौतिकशास्त्र [Physics] 2. खगोलशास्त्र [Astronomy]
3. मानसशास्त्र [Psychology] 4. प्राणीशास्त्र [Zoology]
- प्र. 30 खालीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञांची जयंती फेब्रुवारी महिन्यात असते ?
Which of the following scientist has his birthday in february?
1. डॉ. सी. व्ही. रामन [Dr. C. V. Raman] 2. डॉ. होमी भाभा [Dr. Homi Bhabha]
3. डॉ. विक्रम साराभाई [Dr. Vikram Sarabhai] 4. यापैकी नाही [None of these]
- प्र. 31 एका सांकेतिक भाषेत 9875 ही संख्या 6946 अशी लिहितात. तर 5742 ही संख्या कशी लिहाल ?
In a certain code language 9875 is written as 6946. How will 5742 be written in this language?
1. 2795 2. 2813 3. 2413 4. 8653
- प्र. 32 शेजारील आकृतीतील कोनांची संख्या किती ?
How many angles are there in the figure given aside?
1. 12 2. 18
3. 78 4. 66
- प्र. 33 प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा.
Find the number that can be placed into the circle?

$\begin{array}{c} 4 \\ 2 \bigcirc 26 \bigcirc 3 \\ 5 \end{array}$	$\begin{array}{c} 7 \\ 4 \bigcirc 41 \bigcirc 5 \\ 3 \end{array}$	$\begin{array}{c} 9 \\ 3 \bigcirc ? \bigcirc 4 \\ 1 \end{array}$	$\begin{array}{c} 8 \\ 4 \bigcirc 28 \bigcirc 3 \\ 2 \end{array}$
---	---	--	---
1. 17 2. 21 3. 22 4. 31
- प्र. 34 खालील प्रश्नात पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी जसा संबंध आहे तसाच तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी संबंध आहे. यावरून चौथे पद दिलेल्या पर्यायांतून अचूक ओळखा.
Observe the relation between the first and the second term and find the fourth term from the given alternatives.
 $345 : 60 :: 761 : ?$
1. 49 2. 14 3. 48 4. 42

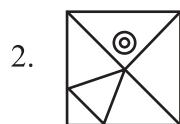
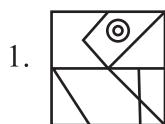
For Q. 35 to 37

इ. - 6 वी

गटात न बसणारे पद ओळखा.

Find an odd man out.

प्र. 35	1. $\frac{27}{108}$	2. $\frac{31}{124}$	3. $\frac{29}{145}$	4. $\frac{41}{164}$	
प्र. 36	530 , 756 , 420 , 864 , 642	1. 756	2. 864	3. 642	4. 530
प्र. 37	362 , 284 , 991 , 481 , 166	1. 362	2. 991	3. 166	4. 481
प्र. 38	दुपारी 4.30 वाजता घड्याळाचा तासकाटा व मिनिटकाटा यांच्यात किती अंशाचा कोन तयार होईल ?
What will be the measure of an angle between the hour hand and minute hand of clock at 4.30 pm?	1. 30°	2. 45°	3. 60°	4. 90°
प्र. 39	जर पोपटाला कावळा म्हटले, कावळ्याला चिमणी म्हटले, चिमणीला मोर म्हटले, मोराला कबुतर म्हटले तर आपला राष्ट्रीय पक्षी कोणता ?
If Parrot is called Crow, Crow is called Sparrow, Sparrow is called Peacock, Peacock is called Pigeon then which is our national bird?	1. चिमणी [Sparrow]	2. कबुतर [Pigeon]	3. कावळा [Crow]	4. मोर [Peacock]
प्र. 40	प्रश्न आकृतीची तंतोतंत जुळणारी आकृती पर्यायातून शोधा.
Find the correct image of the figure given from the given alternatives?				

- प्र. 41 सिद्धार्थने एक तार 7 ठिकाणी कापल्यामुळे त्या तारेचे समान लांबीचे प्रत्येकी 10 सेमी लांबीचे तुकडे तयार झाले तर तारेची लांबी किती असेल ?

Siddharth cut the wire 7 times and made pieces of equal length. If each piece is of 10 cm. Find the length of the wire?

1. 8 मीटर [8 meter] 2. 80 मीटर [80 meter] 3. 8 सेमी [8 cm] 4. 80 सेमी [80 cm]

- प्र. 42 वडील व मुलगा यांच्या आजच्या वयाची बेरीज 65 वर्षे असून वजाबाबी 25 वर्षे आहे तर मुलाच्या जन्माच्या वेळी वडीलांचे वय किती ?

Addition of the ages of father and son is 65 years and subtraction is 25 years today.

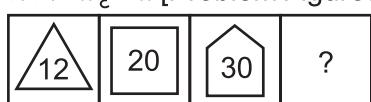
What will be the age of father at the time of his son's birth?

1. 30 वर्षे [30 years] 2. 27 वर्षे [27 years] 3. 25 वर्षे [25 years] 4. 20 वर्षे [20 years]

- प्र. 43 खालील A, B, C आकृत्यांमध्ये ठराविक परस्परसंबंध आहे. खालील चार उत्तर आकृत्यांमधून त्याच परस्परसंबंधाची आकृती शोधा.

The following figure there is a definite relationship in the figures (A) and (B) of the problem figures. Find the figure (D) out of the four answer figures which has a similar relationship.

प्रश्न आकृत्या [Problem Figures]

उत्तर आकृत्या [Answer Figures]

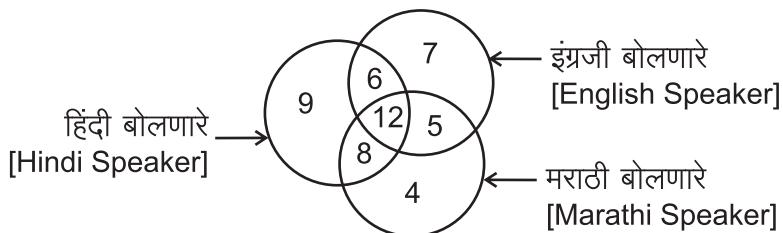

1. 2. 3. 4.

For Q. 44 to 46

सोबत दिलेल्या आकृतीचे निरीक्षण करून प्रश्नांची उत्तरे द्या.

Observe the following figure and answer the questions.

प्र. 44 मराठी व हिंदी या दोन्ही भाषा बोलणाऱ्यांची जास्तीत जास्त संख्या किती?

Maximum number of Marathi and Hindi both language speaker is?

1. 8 2. 5 3. 6 4. 12

प्र. 45 तीनही भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती किती?

How many speakers are there those can speak all three language?

1. 8 2. 12 3. 19 4. 11

प्र. 46 किमान दोन भाषा बोलता येणाऱ्या व्यक्तींची संख्या किती?

How many persons are there those can speak minimum two languages?

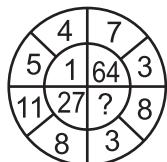
1. 18 2. 13 3. 31 4. 19

For Q. 47 & 48

खालील प्रश्नातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या शोधून लिहा?

Find the missing character in each of the following questions.

प्र. 47

1. 0

2. 8

3. 125

4. 216

प्र. 48

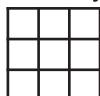
2, 6, 12, 20, 30, ?

1. 40 2. 42 3. 46 4. 48

प्र. 49

दिलेल्या आकृतीमध्ये चौरस किती आहेत?

How many squares are there in the given figure?

1. 9

2. 12

3. 13

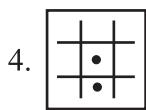
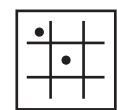
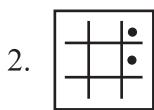
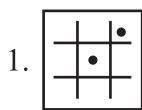
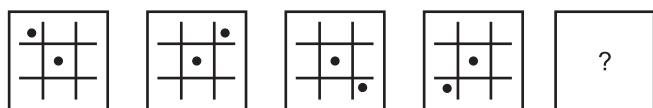
4. 14

प्र. 50

आकृतीत ठाराविक बदल क्रमवार केलेला आहे. पुढील क्रमवार येणारी आकृती शोधा.

In the figures continues to change in the same order what would be the next figure?

प्रश्न आकृत्या [Problem Figures]

(आपल्या प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न असल्याने (OMR Answersheet) उत्तर पत्रिकेत प्रश्न क्रमांक 1 ते 50 पर्यंतच उत्तरे नोंदवावीत.)

(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सुची (Answer Key) ६/७ दिवसात www.drcvramanexam.in वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)